

RETNINGSLINJER FOR KVALITETSKONTROLL AV AUTORISERTE REGNSKAPSFØRERE OG REGNSKAPSFØRERSELSKAP

1. Bakgrunn

Finanstilsynet fører tilsyn med autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap i medhold av finanstilsynsloven § 1 første ledd nr. 19. Finanstilsynet skal se til at institusjoner under tilsyn virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov, samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter, jf. finanstilsynsloven § 3 første ledd. For autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap innebærer dette blant annet at de opptre i samsvar med regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk.

For å sikre at autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap utfører sin virksomhet i overensstemmelse med autorisasjonsordningens hensikt og regnskapsførerlovens bestemmelser, har Finanstilsynet og Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (heretter NARF) funnet grunnlag for å inngå samarbeid om kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap som er medlem av NARF innenfor de rammer som følger av disse retningslinjer. Formålet med slikt samarbeid er blant annet å tilstrebe en optimal utnyttelse av de ressurser som brukes til kvalitetskontroll, herunder å unngå dobbeltkontroller. Finanstilsynet står imidlertid fritt til å gjennomføre tilsyn i den utstrekning Finanstilsynet finner det nødvendig, og til å foreta selvstendige vurderinger.

2. Kvalitetskontroll

NARFs kvalitetskontroll skal oppfylle følgende kriterier:

2.1 Organisering m.m.

Kvalitetskontrollen skal organiseres slik:

- a. at den er uavhengig av de autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap som kontrolleres og at det ikke er interessekonflikt mellom kvalitetskontrollør og de autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap som er gjenstand for kvalitetskontroll,
- b. at de personene som benyttes til kvalitetskontroll er autoriserte regnskapsførere, har erfaring som ansvarlig for regnskapsføring som er relevant for det som skal kontrolleres, og har fått opplæring i kvalitetskontrollarbeid for regnskapsførervirksomhet. Unntaksvis kan det, etter forutgående kontakt med Finanstilsynet, benyttes kvalitetskontrollører som ikke oppfyller kriteriene,
- c. at det er tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre kvalitetskontrollene på en forsvarlig måte.

2.2 Gjennomføring

- a. Kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap skal finne sted minst hvert syvende år. Kvalitetskontrollen skal også inkludere autoriserte regnskapsførere som på kontrolltidspunktet ikke er medlemmer av NARF, men som er ansatt i regnskapsførerselskap som er medlem av NARF.

- b. Kvalitetskontrollene skal gjennomføres i samsvar med plan godkjent av Finanstilsynet (jf. punkt 2.3 bokstav d) og skal minst omfatte en vurdering av:
- om regnskapsføringen er i samsvar med regnskapsførerloven med tilhørende forskrifter og god regnskapsføringsskikk, herunder standarder fastsatt av NARF og Økonomiforbundet
  - regnskapsførers etterutdanning
  - økonomiske forhold
  - regnskapsførerselskapets interne systemer for risikostyring og internkontroll
  - oppfyllelse av regnskapsførers plikter etter hvitvaskingsloven med tilhørende forskrift
  - om regnskapsfører og regnskapsførerselskapet oppfyller relevante etiske normer/retningslinjer.
- c. Regnskapsfører eller regnskapsførerselskapet skal være forpliktet til å følge de pålegg som kvalitetskontrollen gir.
- d. Den enkelte kvalitetskontroll skal dokumenteres i en skriftlig rapport. Rapporten skal oppbevares av NARF frem til neste ordinære kvalitetskontroll av den autoriserte regnskapsføreren eller regnskapsførerselskapet er gjennomført og ferdigbehandlet.

2.3 Rapportering til Finanstilsynet

- a. Enkeltrapportering:
Dersom NARF etter kvalitetskontroll finner at det kan være rimelig grunn til å vurdere om det er grunnlag for tilbakekall av autorisasjon som regnskapsfører eller regnskapsførerselskap, jf. regnskapsførerloven § 7, skal saken oversendes til Finanstilsynet for videre oppfølging. Rapporten og relevante dokumenter som NARF måtte ha etter kvalitetskontrollen(e) skal følge oversendelsen. I vurderingen av om oversendelse skal finne sted kan NARF legge vekt på om det har vært gjennomført oppfølgingskontroll. Dersom det har vært oppfølgingskontroll, skal rapport med vedlegg både fra den opprinnelige kvalitetskontrollen og oppfølgingskontrollen, vedlegges.
- b. Årsrapport:
Innen utgangen av januar hvert år skal NARF oversende en årsrapport om kvalitetskontrollene som er gjennomført i foregående år. Årsrapporten skal offentliggjøres som en del av Finanstilsynets årsmelding. Årsrapporten skal gi en kort beskrivelse av:
- hvordan kontrollene er organisert,
  - hvordan utvelgelsen for kontroll har skjedd,
  - resultatet av kontrollene.
- c. Oppsummering av kvalitetskontrollene foregående år:
Innen utgangen av 1. kvartal hvert år skal NARF oversende en elektronisk liste som viser:
- navn på kontrollerte autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap,
  - navnet på kontrolløren,
  - resultatet av kontrollen, eventuelt angitt som kode.

- d. Plan for gjennomføring av kvalitetskontrollene:
Innen 1. mars hvert år skal NARF legge frem en plan for gjennomføring av årets kvalitetskontroll for godkjenning av Finanstilsynet. Følgende skal fremkomme i planen:
- antall planlagte ordinære kontroller,
  - antall planlagte oppfølgingskontroller.

3. Innsynsrett m.m.

NARF vil på forespørsel få opplysninger som Finanstilsynet måtte ha om autoriserte regnskapsførere eller regnskapsførerselskap som NARF skal kvalitetskontrollere, dersom disse anses for å være av betydning for kontrollvirksomheten og utleveringen ikke vil være i strid med lovbestemt taushetsplikt.

Finanstilsynet vil på forespørsel få opplysninger som NARF måtte ha om regnskapsfører eller regnskapsførerselskap så fremt dette anses for å være av betydning for Finanstilsynets tilsyn med regnskapsfører eller regnskapsførerselskapet.

Minst en gang i året skal det avholdes et møte mellom NARF og Finanstilsynet (Kontrollørsamling) der formålet er å sikre at kvalitetskontrollordningen fungerer etter sin hensikt.

4. Oppsigelse

Dersom NARF ikke lenger vil gjennomføre kvalitetskontroll etter disse retningslinjene, skal det gis melding til Finanstilsynet. Fristen for slik melding er 31. januar hvert år, med virkning for kontrollen i det påfølgende kalenderåret.

5. Iverksetting

Disse retningslinjene gjelder for kvalitetskontroller som gjennomføres etter 1. januar 2012, og erstatter tidligere "Retningslinjer for samarbeid mellom Finanstilsynet og Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening om kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskaper".

Oslo, 21. februar 2012